

Det kongelige fiskeri- og
kystdepartement
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Høringssvar - Forslag til forskrift om tildeling av tillatelser til havbruk med laks, ørret og regnbueørret i sjøvann 2013

Det vises til *Forslag til forskrift om tildeling av tillatelser til havbruk med laks, ørret og regnbueørret i sjøvann 2013* av 4.3.2013 med høringsfrist 18.4.2013. Finnmark fylkeskommune ved fylkesordføreren ønsker med dette å komme med uttalelse til forslaget.

Tildelingsprosessen

Slik fylkesordføreren forstår høringsbrevet er ikke fylkeskommunen tiltenkt noen rolle i denne tildelingsrunden. Fylkeskommunene sitter inne med mye verdifull lokalkunnskap om akvakulturnæringa i fylket. Kjennskap til lokale forhold kan være nyttig kunnskap i deler av tildelingsprosessen. Fylkesordføreren ber om at faggruppen fortløpende vurderer å innhente relevant informasjon fra fylkeskommunene.

Antall tillatelser per selskap

Fylkesordføreren mener, i henhold til høringssvar av 23.1.2013 om forslag til endringer i akvakulturloven, at et selskap alene ikke bør kunne tildeles mer enn 25 % av tillatelsene. Grunnen til det er at havbruksvirksomhet er en konsesjonsbegrenset næring som har blant annet til hensikt å motvirke maktkonsentrasjon i næringa.

Fordeling av tillatelser

De 45 tillatelsene i denne runden fordeles på tre grupper: gruppe A (Finnmark og Troms), gruppe B (åpen gruppe med lukket budrunde) og gruppe 3 (åpen gruppe). Fylkesordføreren stiller seg uforstående til forslaget om at 15 tillatelser skal tildeles gjennom en lukket budrunde. Videre etterlyser fylkesordføreren begrunnelse for forslaget. En slik lukket budrunde vil favorisere de største aktørene, derfor vil det være rimeligere med to gruppeinndelinger; en for Finnmark og Troms, og en for resten av landet. Det forutsettes at dersom forslaget om lukket budrunde blir stående bør aktuelle fylkeskommune få 40 % av det totale vederlaget.

Krav om innløsning

Det foreslås at søker må løse inn en ordinær tillatelse mot tildeling av to grønne tillatelser. Dette prinsippet kan fylkesordføreren akseptere, men understreker at det forutsettes at de tilgodesette søkerne får tilbake sine innløste tillatelser dersom myndighetene av ulike grunner inndrar de grønne tillatelsene. Avgitte tillatelse(r) må da tilbakeføres i opprinnelig form.

Vilkår i forbindelse med tildeling av tillatelse til en mindre aktør

I høringsbrevet drøftes det om hvorvidt en mindre aktør kan selge en grønn tillatelse til en større aktør, og om det bør settes en omsetningsklausul. Problemstillingen er om en slik klausul vil

påvirke markedet for et eventuelt videresalg og verdien på tillatelsen. Fylkesordføreren vurderer det slik at dersom en mindre aktør ønsker å omsette tillatelsen til en annen aktør, vil vilkårene knyttet til tillatelsen fortsatt gjelde. En ny aktør kan i slike tilfeller bidra til at det oppnås miljømessige forbedringer, istedenfor at tillatelsen faller bort.

Vilkår om å offentliggjøre informasjon

Å offentliggjøre erfaringer og eventuelle løsninger næringa oppnår som en følge av tildelingen av grønne tillatelser kan helt klart påvirke en potensiell søker til ikke å søke. På samme tid bør det overordnede målet være å komme opp med løsninger som kan fremme næringa som helhet. Hvis man tar utgangspunkt i bakgrunnen for tildelingsrunden, som er å stimulere til utvikling av nye teknologiske eller driftsmessige løsninger som legger til rette for å redusere miljøutfordringene i akvakulturnæringa, synes fylkesordføreren det er rimelig at myndighetene kan pålegge aktørene å offentliggjøre informasjonen på sikt.

Tildeling av tillatelser i Troms og Finnmark

Det står i høringsbrevet at det skal tildeles inntil 10 tillatelser i Finnmark der fem av disse tillatelsene skal øremerkes mindre aktører. I Finnmark har vi per i dag kun fem oppdrettsaktører. Fire aktører er part i store konserner, mens en aktør ansees som et mellomstort selskap. Fylkesordføreren er klar over at forslaget legger til rette for at om ikke alle tillatelsene til de mindre aktørene blir tildelt, kan de resterende gå til større aktører. For øvrig er fylkesordføreren positiv til at Finnmark alene kan få inntil 10 tillatelser, da Finnmark kan vise til relativt store utnyttede kystarealer og lite problemer med lus.

Kriteriene

Tildelingsrunden med grønne konsesjoner er ment å gi økt incentiv for innovasjon, og bidra til å akselerere utviklingen av nye og mer miljøvennlige teknologiske og driftsmessige løsninger. Forslaget er i så måte helt i tråd med Finnmark fylkeskommunes fiskeri- og havbruksstrategi med tanke på balansert og bærekraftig utvikling av havbruksnæringa.

Når det gjelder kriteriene stiller fylkesordføreren spørsmål ved hvordan dette skal foregå i praksis. Betenkeligheten ligger i at oppdrett av laks og ørret, etter denne tildelingsrunden, vil måtte foregå etter ulike vilkårsregimer, og at det kan forventes at grønne tillatelser med like vilkår vil bli forsøkt samlet på egne lokaliteter. Dette vil i sin tur kunne føre til unormalt press på nye områder/lokaliteter.

Vederlag

Vederlaget i gruppe A og C er foreslått til 10 millioner kroner. Tillatelser i gruppe B blir tildelt etter en lukket budrunde. Det er foreslått at 4 millioner kroner per tillatelse vil bli overført til vertsfylkeskommunen for tillatelsen, altså 40 %. Fylkesordføreren mener det er fornuftig at deler av vederlaget tilfaller regionen hvor veksten skal skje. Vederlaget for tillatelser etter gruppe B bør også settes til 40 %.

Fylkeskommunen har også i denne sammenheng ansvar for tildeling av oppdrettslokaliteter. I den anledning viser fylkesordføreren til at staten, ved Fiskeridirektoratet, krever saksbehandlingsgebyr selv om fylkeskommunen har saksbehandlingen, uten at fylkeskommunen mottar kompensasjon for dette. Fylkesordføreren stiller spørsmålsteget ved denne ordningen og mener gebyret bør tilfalle fylkeskommunene.

Oppsummering

1. Fylkesordføreren håper faggruppen innhenter lokalkunnskap fra fylkeskommunene ved behov under tildelingen.
2. Fylkesordføreren synes at et selskap alene ikke skal tildeles mer enn 25 % av de grønne tillatelsene.
3. Fylkesordføreren foreslår at tillatelsene kun inndeles i to grupper: en for Finnmark og Troms og en for resten av landet.

4. Fylkesordføreren tar det som en selvfølge at de tilgodesette søkerne får tilbake sine innløste tillatelser dersom myndighetene av ulike grunner inndrar de grønne tillatelsene.
5. Fylkesordføreren ser ikke et behov for en omsetningsklausul i forbindelse med tildeling av tillatelser til mindre aktører.
6. Fylkesordføreren mener det er rimelig at myndighetene kan pålegge aktørene å offentliggjøre informasjonen på sikt, med bakgrunn i at det overordnede målet må være å komme opp med løsninger som kan fremme næringa som helhet.
7. Fylkesordføreren er positiv til at Finnmark alene kan få inntil 10 tillatelser.
8. Fylkesordføreren frykter at tildelingsrunden vil føre til unormalt press på nye områder/lokaliteter som en følge av at grønne tillatelser med like vilkår vil bli forsøkt samlet på egne lokaliteter.
9. Fylkesordføreren støtter forslaget om at 4 millioner kroner, eller 40 %, av vederlaget skal gå til de fylkeskommunene der tillatelsene tildeles. Vederlaget for tillatelser etter gruppe B bør også settes til 40 %. Videre bør saksbehandlergebyret tilfalle fylkeskommunene.

Med hilsen

Runar Sjøstad
fylkesordfører

